

Aan de leden van
Bestuur NEa

Verslag

Onderwerp

Vergadering Bestuur 18 april
2024

Datum
18 april 2024

Kenmerk
NEa 141-05

Bijlage(n)

Locatie
Koningskade 4, 14.63

Aanvang en einde
9.45-12.00

Afschrift

Aanwezig
13 aanwezigen

Afwezig

1. Opening en vaststelling agenda vergadering

NEa 140-01

De voorzitter opent de vergadering.

De directeur heeft vooraf een paar mededelingen.

- Deze week was veel media-aandacht voor de emissiecijfers. Het bestuur is blij met de impact die de NEa op deze wijze heeft. Daarnaast reflecteert het bestuur op de achterliggende trends die de emissiedalingen kunnen verklaren.
- Politiek beweegt veel op dit moment met discussies over reikwijdte ETS2 en de hoogte van de CO₂-heffing.
- Vorige vergadering sprak het bestuur over de uitkomsten en proces van de jaarafsluiting hernieuwbare energie. De directeur geeft aan dat hij ook nog in gesprek is gegaan met de afdeling over de houding ten opzichte van de ontvangen coulanceverzoeken. Het gesprek hierover zal onder andere worden voortgezet in workshops over de toezichtsvisie van de NEa.
- Dit is voorlopig de laatste vergadering van De verslaggever als secretaris voor zijn vaderschapsverlof.

Het bestuur vindt het interview voor het jaarverslag erg geslaagd.

2. Stand van zaken ETS2

NEa 140-02

Twee medewerkers schuiven aan voor een update over ETS2, het nieuwe emissiehandelssysteem voor brandstofleveranciers. Het memo en de presentatie aan het bestuur die waren voorbereid, zijn deze week door de actualiteit ingehaald, doordat het Kabinet besloot eerder naar buiten te komen met de voorjaarsnota en de klimaatplannen. Onderdeel hiervan is de mededeling dat het kabinet toch twijfelt over de eerder aangekondigde opt-in, waardoor leveringen aan alle sectoren onder ETS2 zouden komen te vallen. De twee medewerkers leggen uit dat dit het gevolg is van impact studies dat de kosten van ETS2 voor glastuinbouw en visserij hoog zouden zijn. Definitieve besluitvorming wordt verwacht in aanloop naar prinsjesdag. Het niet-doorgaan van een volledige opt-in betekent dat uitvoering voor NEa zeer bemoeilijkt en het geheel een stuk fraudegevoeliger wordt. Oorzaak hiervan is dat het erg moeilijk is om voor brandstofstromen vast te stellen aan welke specifieke sectoren deze geleverd werden. Dit heeft de NEa in de HUF-toets van vorig jaar en een brief aan EZK laten weten.

Het bestuur bespreekt hoe met deze situatie om te gaan en het Kabinet te bewegen alsnog te kiezen voor een zo volledig mogelijke opt-in. Hiervoor verzoekt het bestuur een gesprek aan te gaan met LNV en EZK om aan te geven dat het uitzonderen tot een onuitvoerbare situatie leidt voor de NEa en wat de consequenties hiervan zijn. De twee medewerkers zullen hiernaast nog verder nagaan in welke mate deze problemen met uitvoerbaarheid een specifiek Nederlands probleem zijn, of dat andere lidstaten hier ook al mee geconfronteerd worden. Daarnaast vraagt het bestuur nogmaals na te gaan of de brandstofleveranciers niet te makkelijk aangeven dat ze het onderscheid niet kunnen maken. Wel bevestigt het bestuur de lijn dat áls de keuze gemaakt wordt voor uitzonderen, dat ex-post compensatie (uitgevoerd door een andere organisatie) de weg is waar NEa op inzet en niet op ex-ante uitzonderen.

Naar aanleiding van het memo en de voorbereide presentatie vraagt het bestuur dit terug te laten komen in een mini-college. De NEa zal dit plannen. Daarin vraagt het bestuur ook aandacht voor de prijsprikkels die van ETS2 uitgaan. In hoeverre legt het voldoende prikkels bij de juiste partijen en stimuleert het daarmee innovatie?

3. Verkenning toezichtsrol NEa methaanverordening

NEa 140-03

“Medewerker” schuift aan voor de bespreking van dit agendapunt en geeft een introductie over de Europese methaanverordening. Deze verordening verplicht bedrijven te rapporteren over methaanlekkages, om zo emissies van dit sterke broeikasgas te verminderen. Voor het nationale toezichtsdeel zijn het Staatoezicht op de Mijnen (SODM), Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), de omgevingsdiensten en Autoriteit Consument en Markt (ACM) in beeld. Voor het deel met betrekking tot import kijkt EZK naar de Douane en NEa. Het gaat hierbij om de upstreamemissies van geïmporteerde kolen, gas en olie. Het gaat hierbij om ongeveer 200-400 importeurs. EZK wil graag zo snel mogelijk weten of de NEa hier een taak voor zich ziet, omdat de verordening al op korte termijn inwerking treedt en ze pas laat bij de NEa aankloppen. Vandaar dat het nu al in het bestuur geagendeerd wordt, vooruitlopend op het doorlopen van het afwegingskader.

Om nu een eerste afweging te kunnen maken, heeft het bestuur een aantal vragen en opmerkingen.

- Het bestuur vraagt zich af hoe de NEa toezicht kan houden op de methaanemissies in het buitenland. Dit is lastig geeft “medewerker” aan. De EU wil gaan werken met uitzonderingen voor import uit landen die al voldoende maatregelen nemen tegen methaanlekkages. Om de administratieve lasten voor bedrijven te verlagen zal de

EU ook (conservatieve) standaardwaardes vaststellen. De standaardwaarde worden wel bepaald op basis van de eerste rapportageperiode, dat maakt dat de eerste periode mogelijk cruciaal wordt, zonder dat er voldoende ervaring mee is. Over de exacte vereisten voor vaststellen van de emissies komt nog aanvullende Europese regelgeving. Daarnaast is er een VN-inspectiesysteem waar mogelijk gebruik van gemaakt kan worden.

- Het bestuur vraagt of er naast de rapportage in het buitenland nog andere risico's zijn. Hierop wordt aangegeven dat de ervaring met CBAM aantonen dat het verkrijgen van de juiste data en gegevens van andere ketenpartners soms meer tijd kost van vooraf gedacht..
- Het bestuur wil weten of ook de handhavingstaken voor de NEa voorzien zijn. "Medewerker" bevestigt dat dit het geval is. Dit betekent dat de NEa de afweging kan maken hoe er zal worden gehandhaafd.
- Om een inschatting te maken of het past, vraagt het bestuur of er al een inschatting is van de omvang van de taak en de tijdsplanning. De inschatting van de capaciteit is nu nog niet te maken. De eerste rapportageperiode start begin volgend jaar, in mei volgend jaar moeten de eerste rapportages dan al binnen zijn. De voorbereidingsperiode is dus maar kort.

Op basis van de discussie concludeert het bestuur dat het doel van deze taak bij de NEa past en stemt in met een positieve grondhouding verdere gesprekken te voeren over deze mogelijke nieuwe taak. In mei of juni volgt het afwegingskader nog en later zal een HUF-toets volgen. Hierin zullen mogelijk alsnog kritische kanttekeningen geplaatst worden bij deze nieuwe taak.

4. Update jaarafsluiting EH NEa 140-04
Twee medewerkers schuiven aan voor een terugblik op de jaarafsluiting van emissiehandel (ETS1: stationair en luchtvaart).

"Medewerker" vertelt dat het laatste emissieverslag binnenkwam op paaszondag, anderhalf uur voor de deadline. Daarmee werd het mooie resultaat bereikt dat alle bedrijven tijdig hun emissieverslag daarmee op tijd hebben ingediend. Nu hebben de bedrijven tot eind september om voldoende emissierechten in te leveren. Dit jaar is het voor het eerst dat deze deadline verschoven is, eerder hadden ze hier tot eind april voor. Het bestuur spreekt lof uit voor het harde werk van het team voor de inzet en goede administratieve afhandeling.

Het bestuur zag al veel van de resultaten terugkomen in de pers en complimenteert het team daarmee en de heldere communicatie er omheen. Het bestuur vraagt nog wel in hoeverre deze resultaten nog met stakeholders gedeeld worden voor publicatie. MT-lid geeft hierop aan dat beleidsdepartement vooraf wordt geïnformeerd, maar dat het breder delen in de sector niet meteen voor de hand ligt omdat zij veel van deze gegevens zelf al hebben. Maar ze wil er graag verder over nadenken.

5. Verslag bestuursvergadering 19 maart NEa 140-05
Met twee aanpassingen wordt het verslag goedgekeurd.
6. Voorraadagenda en actielijst NEa 140-06
Geen opmerkingen.

7. Mededelingen MT

NEa 140-07

EH

Het bestuur stelt een viertal vragen aan MT-lid over Emissiehandel.

- Het bestuur vraagt of de ontwikkelingen rondom het prijspad voor de CO₂-minimumprijs en de tariefschijven voor de CO₂-heffing impact hebben voor de NEa en de NEa daarop voorbereid is. MT-lid geeft aan dat de huidige ETS prijs irt het prijspad waarschijnlijk voorlopig nog niet leidt tot extra handelingen, als dat wel zo zou zijn, weet de NEa dat ver genoeg van te voren om daarop voor te bereiden.
- Het bestuur vraagt naar de stand van zaken bij van twee bedrijven. Voor de eerste geldt dat er onverklaarbare fouten gemaakt zijn en dat ze dit niet betwisten. Mogelijk volgt hiervoor een boete. Voor het tweede bedrijf is een inspectie geweest en volgt de weging nog. Hier is momenteel niet meer over te zeggen.
- In de mededelingen leest het bestuur dat er 1700-2700 monitoringsplannen ingediend moeten worden voor ETS Zeevaart en vraagt zich af of dit conform verwachting is. MT-lid legt uit dat voor elk schip een apart monitoringsplan moet hebben en dan loopt het al snel op. Dit aantal is wel de bovenkant van de range waar ze eerder vanuit ging.
- Ten slotte vraagt het bestuur naar de bezwaar en beroepszaken bij faillissementen. MT-lid geeft aan dat de NEa de gratis gestorte rechten graag terug wil in het geval dat er geen productie plaatsvond, maar de curatoren willen zekerheid dat dit om milieurechten gaat en daarom vooraan staan in de afwikkeling van het faillissement. Hier volgen een bestuursrechtelijke en civiel rechtelijke procedure voor om dit vast te stellen.

HE

Het bestuur stelt een aantal vragen aan MT-lid over Hernieuwbare Energie.

- Het bestuur wil weten of het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) al een beslissing heeft over thuisladen in het toekomstige HBE-systeem. MT-lid bevestigt dat dit het geval is. Dit is deze week ook aan de stakeholders meegedeeld. De beslissing over de subdoelstellingen en limieten is er echter nog niet, dit wacht nog op goedkeuring van de bewindspersonen.
- Het bestuur leest in de Mededelingen dat niet alle dubbeltellingverklaringen er tijdig waren en vraagt of hier nog opvolging aan gegeven is door de bedrijven. MT-lid geeft aan dat de bedrijven niet tijdig de dubbeltellingverklaringen opgevoerd hadden en ons hier vooraf over informeerden. Na afloop van de deadline zijn er echter geen nadere bezwaren of zienswijzen binnengekomen. Dit is nu daarom klaar.
- Het bestuur is benieuwd naar de workshop over toezichtsfilosofie. MT-lid geeft aan dat het een mix van HE en EH wordt en belooft een interessant traject te worden.

S&O

- Het bestuur spreekt af dat de datum voor de strategische dialoog op 17 mei blijft staan, ondanks dat de voorzitter zeer waarschijnlijk niet aanwezig kan zijn. De voorbereiding zal via email gaan, omdat het gesprek voor de volgende bestuursvergadering plaatsvindt. MT-lid zorgt dat dit met EZK en de andere opdrachtgevers georganiseerd wordt. Daarnaast zijn er nog een aantal vragen voor MT-lid.
- Het bestuur is benieuwd naar de ideeën voor het vieren van het 20-jarig jubileum van de NEa. MT-lid geeft aan dat er geen speciale evenementen georganiseerd zullen worden, maar paar evenementen grootser aangepakt worden. Voorbeelden hiervan zijn de netwerkdag met een grote (internationale?) spreker en de zomerborrel waar ook partners en oud-medewerkers een uitnodiging voor krijgen.
- Het bestuur vraagt vooruitlopend op de update van volgende maand of MT-lid heel kort iets over de werving kan zeggen? MT-lid geeft aan dat ondanks de enorme opgave de NEa zo goed als op schema loopt met de wervingsopgave.
- Ten slotte complimenteert het bestuur MT-lid met de veelheid aan communicatie uitingen. MT-lid geeft hierbij aan dat het voorjaar sowieso vaak druk is met communicatiemomenten en het team flink gegroeid is sinds vorig jaar zomer.

8. Rondvraag

NEa 140-08

Jong NEa, de club van NEa medewerkers onder de 36, wil graag een lunchbijeenkomst organiseren met het bestuur. Het bestuur vindt dit ook een leuk idee. De verslaggever zal dit doorgeven en zorgen dat dit georganiseerd wordt.

9. Sluiting bestuursvergadering

NEa 140-09

De voorzitter sluit de vergadering.